

PRIEKŠVārds

Sēņu valsts ir ļoti daudzveidīga – Latvijā pašlaik ir zināmas vairāk nekā 4100, pasaulē – 72000 sēņu sugu. Sēnes ir bezchlorofīla organismi ar saprofitisku vai parazītisku dzīves veidu. Sēnēm dabā un cilvēku dzīvē ir ievērojama nozīme. Saprofitiskās sēnes veicina organikas sadalīšanos un mineralizāciju, tām ir svarīga ekoloģiska loma vielas aprites sistēmā. Parazītiskās sēnes dzīvo uz citiem organismiem un barojas no tiem, daudzas no tām izraisa bīstamas augu un dzīvnieku slimības.

Sēņu pasaulē izplatītākās ir mikroskopiskās sēnes, taču liela daļa ir arī makroskopiskās sēnes, pie kurām pieder cepurīšu sēnes un piepju sēnes. Latvijas Veģetācijas 5. laidienā ievietots Latvijas cepurīšu sēņu konspekts, kuru sagatavojušas Latvijas Dabas muzeja Botānikas nodaļas vadītāja Inita Dāniele un LU Bioloģijas institūta Bioindikācijas laboratorijas asistente Inguna Krastiņa, un Latvijas piepju konspekts, ko sagatavojuši Latvijas Dabas muzeja vecākā botāniķe Diāna Meiere.

Pēdējā laikā Latvijas mikologi ir daudz paveikuši. Veicot plašākus pētījumus dažādos valsts novados, atrasti vairāki simti līdz šim Latvijā nekonstatētu sugu. Jaunais cepurīšu sēņu konspekts ietver 1080 sugas, 43 varietātes un 14 formas, bet 1986.gadā publicētajā Baltijas cepurīšu sēņu konspektā Latvijai bija minētas tikai 639 sugas, 17 pasugas un 4 formas.

Piepju sēņu konspektā, kas ir pirmais apkopojums par Latvijas piepēm, minētas 149 sugas. Visām cepurīšu un piepju sēnēm doti latviskie nosaukumi. Veidojot šos nosaukumus, veikts liels darbs. Visām cepurīšu sēnēm, arī tām sugām, kuras līdz šim Latvijā nemaz nebija zināmas, doti latviskie nosaukumi (daudzi nosaukumi ir konspekta autoru jaundarinājumi); minēts arī viss plašais sinonīmu klāsts. Piepēm latvisko nosaukumu līdz šim tikpat kā nebija. Konspektā nosaukumi doti visām sugām un ģintīm.

Izdevums būs noderīgs bioloģiem, mežkopjiem, skolotājiem un visiem dabas draugiem.

Edgars Vimba